



การประเมินและรายงานผลการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

โรงเรียนวังม่วงพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

โรงเรียนวังม่วงพิทยาคม ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยยึดหลักมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลในการประเมินความเสี่ยง เพื่อวางมาตรการเชิงรุกในการป้องกันการให้หรือรับสินบนของโรงเรียนวังม่วงพิทยาคม ที่มุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบาย เสริมสร้างความ มั่นคงของชาติ จากภัยการทุจริต ตลอดจนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) มีค่าคะแนนที่สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้

โรงเรียนวังม่วงพิทยาคม

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑	บทนำ	๑
	๑.หลักการและเหตุผล	๑
	๒.วัตถุประสงค์	๓
	๓.ศัพท์เฉพาะ/คำนิยาม	๔
ส่วนที่ ๒	การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๕
	๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๕
	๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๗
	๓. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๙
ส่วนที่ ๓	ผลการดำเนินงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๑๑

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การทุจริตคอร์รัปชันมีหลากหลายรูปแบบ หนึ่งในนั้นคือ "ผลประโยชน์ทับซ้อน" ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อบุคคลแสวงหาประโยชน์ส่วนตนโดยการละเมิดกฎหมายหรือหลักจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เข้าไปแทรกแซงการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ พฤติกรรมเช่นนี้ส่งผลให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ทำให้ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความยุติธรรม ซึ่งท้ายที่สุดจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะโดยรวม และนำไปสู่การสูญเสียผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบัน และสังคม ผลประโยชน์ที่สูญเสียไปนี้อาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการบริการที่ลดลง ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่นๆ และโอกาสในอนาคต ตั้งแต่ระดับองค์กรไปจนถึงระดับประเทศ

แม้ว่าบางกรณีจะเป็นการกระทำโดยเจตนา แต่ก็พบว่ามีผู้กระทำผิดจำนวนมากที่ไม่ได้ตั้งใจ หรือขาดความเข้าใจในประเด็นดังกล่าว ซึ่งอาจนำไปสู่การถูกกล่าวหา ถูกร้องเรียนเรื่องการทุจริต หรือแม้กระทั่งถูกลงโทษทางอาญา

"ผลประโยชน์ทับซ้อน" หรือ "ความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest: COI)" ถือเป็นปัญหาสำคัญในการบริหารงานภาครัฐในปัจจุบัน เป็นต้นตอของการทุจริตประพฤติมิชอบที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนถึงการขาดหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

โรงเรียนวังม่วงพิทยาคมได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต โดยใช้มาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) เป็นกรอบแนวคิดหลักในการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบเพื่อบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดสาเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจนำไปสู่การทุจริต ซึ่งประเภทของความเสี่ยง สามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ด้านหลัก ดังนี้:

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S): เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจโดยรวม ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่วางไว้ รวมถึงการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ ความไม่ลงตัวของนโยบาย เป้าหมาย โครงสร้างองค์กร สภาพการแข่งขัน ทรัพยากร และสภาพแวดล้อม ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O): เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน ความเสี่ยงในด้านนี้อาจเกิดจากระบบงานภายในองค์กร กระบวนการ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่นำมาใช้ รวมถึงปัจจัยด้านบุคลากร และความเพียงพอของข้อมูล ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F): เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารจัดการเงินที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณที่ไม่เพียงพอหรือไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งอาจเกิดจากการขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงิน

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C): เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายต่างๆ ความเสี่ยงอาจเกิดจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา หรือการร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ปัจจัยหลัก:

๑. ปัจจัยภายใน: เช่น นโยบายของผู้บริหาร, ความซื่อสัตย์, จริยธรรม, คุณภาพของบุคลากร, การเปลี่ยนแปลงระบบงาน, ความน่าเชื่อถือของระบบสารสนเทศ, การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง, การควบคุมกำกับดูแลที่ไม่ทั่วถึง, และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของหน่วยงาน

๒. ปัจจัยภายนอก: เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการที่เปลี่ยนแปลงไป, การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี, สภาพการแข่งขัน, และสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการเมือง

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารที่มีอำนาจหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่รับผิดชอบ และการกระทำนั้นส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม การกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลาย ไม่จำกัดอยู่แค่ตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ตัวเงินหรือทรัพย์สิน เช่น การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทเอกชน หรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจตัดสินใจให้ญาติพี่น้อง หรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อประเทศชาติ การกระทำเช่นนี้ถือเป็นการกระทำที่ผิดหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณ

ดังนั้น การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดสาเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจนำไปสู่ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้ ได้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) และ

ตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนวังม่วงพิทยาคม การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้โรงเรียนวังม่วงพิทยาคมทราบถึงความเสี่ยงการทุจริตที่เกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุให้เกิด ดังนี้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดความรับผิดชอบหรือมีไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในคุณธรรมและจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

พร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการและแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างและสืบทอดวัฒนธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และแสดงเจตจำนงที่บริสุทธิ์ในการบริหารราชการ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความคิดในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม

๒.๒ เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลอย่างเคร่งครัด

๒.๓ เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย และส่งเสริมให้บุคลากรยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

๒.๔ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนทั่วไป

๓. คำศัพท์เฉพาะ/นิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง /ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
สินบน	ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคล เพื่อยุติหรือเพิกถอนการกระทำหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

โรงเรียนวังม่วงพิทยาคม ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ๒ ประเด็น คือ ๑. การจัดซื้อจัดจ้าง และ ๒. การบริหารงานบุคคล โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission)

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงอาศัยขั้นตอนหลักในการประเมิน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
๓. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขั้นตอนที่ ๑ กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยง โรงเรียนวังม่วงพิทยาคม ได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๑๐ ครั้งต่อไป
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๗ ครั้งต่อไป
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อไป
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อไป
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๑ ครั้งต่อไป

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน เกิดการฟ้องร้องต่อศาล
๔	ร้องเรียนต่อสื่อมวลชน และถูกทำให้เป็นข่าว
๓	หน่วยตรวจสอบจากภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏเป็นข่าวลือที่พาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มีข่าว

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงต่อการทุจริต

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส X ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (Hight Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยง จะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งเป็นพื้นที่ ๔ ส่วน (๔ Quadrant) โดยใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
ความเสี่ยง เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรฐานการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (Hight)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มี มาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องสินบน

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต ว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และ

ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบ เทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงาน อาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ขั้นตอนที่ ๑ โดย ตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต

โรงเรียนวังม่วงพิทยาคม แบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๒ ประเด็น คือ

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง

๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านบริหารงานบุคคล

จึงได้กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับของความเสี่ยง		
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง
1.การดำเนินโครงการจัดซื้อ จัดจ้างของโรงเรียน	1.เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม ระเบียบพัสดุ	๕	๓	๑๕ (ระดับ สูงมาก)
2.การประกาศรับสมัครงาน แทนตำแหน่งงานที่ว่างของ โรงเรียน	๑. ผู้มีอำนาจใช้อำนาจหน้าที่ในช่วยเหลือ พวกพ้อง ญาติ หรือผู้มีผลประโยชน์ร่วม ในการรับสมัครเข้าทำงาน	๓	๒	๖ (ระดับ ปานกลาง)

ตารางที่ ๑ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการระบุคะแนนความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๓ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต อาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับ ความเสี่ยง การทุจริตที่ได้จากการประเมิน มาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน

คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยง อย่างมีนัยสำคัญแต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหลวมและไม่มีประสิทธิภาพ การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินมาตรการดำเนินการเพื่อพิจารณา จัดทำหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยง ให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

โรงเรียนวังม่วงพิทยาคม จึงได้ดำเนินการกำหนดและปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ตามผลการวิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงการทุจริต และประพจน์มิชอบ โดยกำหนดมาตรการตามตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางวิเคราะห์การประเมินความเสี่ยงและมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	โอกาส/ ผลกระทบ			ระดับความเสี่ยง	มาตรการและการดำเนินการในการ บริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	L	I	RS				
๑. เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนิน โครงการจัดซื้อจัดจ้าง ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ไม่เป็นไปตามระเบียบ พัสดุ	๕	๓	๑๕	สูงมาก	๑. ให้ความรู้เรื่องกฎหมายการจัดซื้อ จัดจ้างและ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย ถู้อปฏิบัติโดยเคร่งครัด	ตลอด ปีงบประมาณ	งานบริหาร งบประมาณ
๒. ผู้มีอำนาจใช้อำนาจ หน้าที่ในช่วยเหลือ พวก พ้อง ญาติ หรือ ผู้มีผลประโยชน์ร่วม ในการรับสมัคร เข้าทำงาน	๓	๒	๖	ปานกลาง	๑. ประกาศเจตนารมณ์นโยบาย NO Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ พร้อมทั้งจัดทำประกาศ มาตรการป้องกันการทุจริตในการสรรหาและ คัดเลือกผู้สมัครเข้าทำงาน ๒. ควบคุม กำกับให้ข้าราชการ บุคลากรปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริต ของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด และดำเนินการ พิจารณาโทษทางวินัยตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด	ตลอด ปีงบประมาณ	งานบริหาร บุคคล

ส่วนที่ ๓

ผลการดำเนินการตามมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

จากการที่โรงเรียนวังม่วงพิทยาคม ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และได้ดำเนินการตามมาตรการฯ จึงขอสรุปผลการดำเนินการ ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยง	วิธีการดำเนินงาน	โอกาส/ ผลกระทบ			ระดับความเสี่ยง	ผลการดำเนินงาน
		L	I	RS		
๑.การดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของโรงเรียน - เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินโครงการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ	๑.ให้ความรู้เจ้าหน้าที่ในเรื่องข้อกำหนดและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒.ตรวจสอบคู่สัญญาในการจัดซื้อจัดจ้าง ๓.ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อวัสดุ ๔.เข้มงวดในการตรวจรับพัสดุหรืองานจ้าง ๕.ผู้บริหารกำกับดูแลและตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบก่อนมีการเบิกจ่ายทุกครั้ง	๑	๑	๑	ต่ำ	๑.การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ๒.เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินโครงการจัดซื้อจัดจ้างมีความเคร่งครัดต่อการทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ๓.งานบริหารงบประมาณไม่มีข้อร้องเรียนในการปฏิบัติงาน
๒. การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคล - ผู้มีอำนาจใช้อำนาจหน้าที่ช่วยเหลือพวกพ้องญาติ หรือผู้มีผลประโยชน์ร่วมในการรับสมัครเข้าทำงาน	๑.ผู้บริหารแสดงเจตนาธรรมในการบริหารงานบุคคลอย่างโปร่งใส โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลพร้อมทั้งกำหนดบทลงโทษให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ๒.เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้ามามีส่วนร่วมในการสอบคัดเลือกผู้สมัครงานในตำแหน่งต่างๆของโรงเรียน	๑	๑	๑	ต่ำ	๑.การดำเนินงานของฝ่ายบุคคลในการรับสมัครงานในตำแหน่งต่าง ๆ ของงานบุคลากรมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ๒.งานบริหารงานบุคคลไม่มีข้อร้องเรียนในการปฏิบัติงาน

